

Nr 23.

Ankom till riksdagens kansli den 16 mars 1923 kl. 3 e. m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen
angående disponerande av 1922 års avkastning av statens
hästavelsfond.*

(1:sta avd.)

I en till riksdagen den 16 februari 1923 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 70, har Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att beträffande 1922 års avkastning av statens hästavelsfond ävensom reserverad del av 1921 års avkastning av samma fond besluta, att, sedan ett belopp av 9,000 kronor lagts till fondens kapital, ett belopp av 50,000 kronor må av Kungl. Maj:t disponeras till åtgärder för hästavelns främjande samt återstoden reserveras.

Med bifall i huvudsak till Kungl. Maj:ts i proposition nr 172 därom gjorda framställning medgav 1916 års riksdag enligt skrivelse nr 248, att vissa till statsverket influtna inkomster genom andelar i försäljningsmedlen för hästar, vilka utförts ur riket, finge avsättas till en under statskontorets förvaltning ställd fond, benämnd statens hästavelsfond, vilken skulle av statskontoret göras räntebärande. Tillika beslöt riksdagen, att, sedan årligen minst en tiondel av fondens avkastning lagts till kapitalet, så stor del av återstoden utav fondens avkastning, som riksdagen för varje år anvisade, finge av Kungl. Maj:t efter stuteriöverstyrelsens hörande användas till åtgärder för hästavelns främjande.

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 10 saml. 11 häft. (Nr 23.)

År 1917 beslöt riksdagen enligt skrivelsen nr 336, att å lån, som intill ett belopp av 250,000 kronor utlämnades från ifrågavarande fond för inköp av avelshingstar av nordsvensk eller gudbrandsdalsk ras, ränta icke skulle beräknas under lånens amorteringstid; dock skulle vid bestämmandet av den del av fondens avkastning, som årligen skulle fonderas, jämväl ett belopp, motsvarande en tiondel av beräknad ränta å berörda lånemedel, läggas till fonden. Densamma uppgick vid senaste årsskiftet till i runt tal 1,289,000 kronor.

Stuteriöverstyrelsen har nu i skrivelse den 14 februari 1923 anfört, att enligt vad statskontoret meddelat avkastningen å statens hästavelsfond under 1922 uppgått till 57,460 kronor 50 öre ävensom att av fondens kapital den 31 december 1922 ett belopp av 143,000 kronor var taget i anspråk till räntefria lån för inköp av avelshingstar.

Stuteriöverstyrelsen har vidare anfört att, om i likhet med föregående år beräknades, att sistnämnda belopp, därest det varit gjort fruktbärande såsom fondens övriga kapital, skulle hava avkastat en ränta efter 5 procent eller 7,150 kronor, skulle enligt riksdagens ovannämnda beslut nu till fondens kapital läggas dels en tiondel av fondens verkliga avkastning eller 5,746 kronor 5 öre, dels ock en tiondel av nyssberörda beräknade ränta eller 715 kronor, vadan sålunda kapitalet skulle ökas med sammanlagt 6,461 kronor 5 öre. Då emellertid ifrågavarande kapitalökningar förut ansetts böra lämpligast ske med runda belopp, ville styrelsen föreslå, att 9,000 kronor av ovannämnda avkastning överfördes till fonden.

Av ränteinkomsten skulle, vid bifall härtill, återstå kronor 48,460: 50
Lades härtill från 1921 års avkastning reserverade medel,

eller „ 2 039: 22

utgjorde fondens disponibla avkastning kronor 50,499: 72.

Under erinran att enligt kungörelsen den 25 oktober 1918 (nr 814) ansökningar om bidrag från hästavelsfondens avkastning skulle ingivas till stuteriöverstyrelsen före den 1 maj det år, varunder medlen vore avsedda att lyftas, har styrelsen framhållit, att densamma ännu hade att emotse dylika ansökningar och därför icke kunde ännu avgiva något yttrande om medelsbehovet för 1923. Otvivelaktigt komme emellertid minst ett lika stort belopp som under 1922 eller 50,000 kronor att behöva tagas i anspråk för olika ändamål, som stode i samband med främjande av landets hästavel.

Det belopp av 50,000 kronor, som fjolårets riksdag ställde till Kungl. Maj:ts förfogande av hästavelsfondens avkastning, har disponerats till:

Arvoden åt ordförandena i statens hästpremieringsnämnder såsom konsulenter i hästavelsfrågor	kronor	3,000
Jockeyklubben	„	6,000
Svenska travsällskapet	„	5,000
Stamboksföreningen för svenska ardennerhästen	„	10,000
Föreningen för den ädla hästavelns befrämjande	„	2,000
Norrbottens läns hushållningssällskap	„	200
Västerbottens läns hästavelsförening	„	9,000
Medelpads hästavelsförening u. p. a.	„	3,000
Västerbergslagens hästavelsaktiebolag	„	1,500
Västerbergslagens stuteriaktiebolag	„	1,250
Leksands hästavelsförening u. p. a.	„	1,050
Föreningen Södra Dalarnas hästväänner	„	500
Valbo härads hingstförening m. b. p. a.	„	1,500
Göteborgs och Bohus läns hästavelsförening u. p. a.	„	2,500
Skånes stuteribokstyrelse	„	1,500
Understöd för utgivande av tidskriften "Hästen"	„	2,000
Summa kronor		50,000.

Till vad stuteriöverstyrelsen meddelat och anført beträffande de nu tillgängliga medlen och deras disponerande har departementschefen ej haft något att tillägga.

Utskottet, som icke har något att erinra mot framställningen i fråga, hemställer, *Utskottet.*

att riksdagen må beträffande 1922 års avkastning av statens hästavelsfond ävensom reserverad del av 1921 års avkastning av samma fond besluta, att, sedan ett belopp av 9,000 kronor lagts till fondens kapital, ett belopp av 50,000 kronor må av Kungl. Maj:t disponeras till åtgärder för hästavelns främjande samt återstoden reserveras.

Stockholm den 16 mars 1923.

På jordbruksutskottets vägnar:

O. NILSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 19.

Reservation

av herr *Wahlstedt*, som ansett, att utskottets utlåtande bort hava följande lydelse:

Då utskottet vid behandling av föreliggande proposition tagit del av det sätt, varpå det belopp av 50,000 kronor ur statens hästavelnsfond, som fjolårets riksdag ställde till Kungl. Maj:ts förfogande, fördelats, har utskottet icke kunnat undgå att fästa sin uppmärksamhet därvid, att medel med tillsammans 11,000 kronor tilldelats tvenne privata sammanslutningar, nämligen Jockeyklubben och Svenska Travsällskapet, vilka sammanslutningars betydelse för den svenska hästavelns befrämjande synes utskottet vara mycket tvivelaktig. Utskottet uttalar den förhoppningen, att Kungl. Maj:t kommer att pröva, huruvida nämnda sammanslutningar böra i fortsättningen erhålla anslag.

Då utskottet icke haft något i övrigt att erinra mot propositionen hemställas,

att riksdagen må beträffande 1922 års avkastning av statens hästavelnsfond ävensom reserverad del av 1921 års avkastning av samma fond besluta, att, sedan ett belopp av 9,000 kronor lagts till fondens kapital, ett belopp av 50,000 kronor må av Kungl. Maj:t disponeras till åtgärder för hästavelns främjande samt återstoden reserveras.
